

dle rozdělovníku

Váš dopis zn./ze dne	Č.j.	Vyřizuje / linka	Datum
	MHMP 1382271/2016	Mgr. Hana Tomečková	11.08.2016
	Sp. zn.	/ 2815	
	S-MHMP 1317505/2016		Počet listů 7/ příloh 0

Věc: rozhodnutí o stížnosti

Hlavní město Praha, Magistrát hl. m. Prahy, odbor kontrolních činností jako nadřízený orgán podle ustanovení § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*InfZ*“), ve spojení s ustanovením § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), rozhodl podle ustanovení § 16a odst. 7 písm. a) InfZ o stížnosti pana [redacted] (dále „*žadatel*“, popř. „*stěžovatel*“), ze dne 23. 7. 2016 ve smyslu ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, na postup povinného subjektu - Úřadu městské části Praha 7, se sídlem nábř. Kapitána Jaroše 1000/7, 170 00 (dále též „*povinný subjekt*“), při vyřizování žádosti o poskytnutí informace ze dne 21. 6. 2016

t a k t o :

Úhrada nákladů ve výši 800 Kč požadovaná povinným subjektem v souvislosti s vyřizováním žádosti o informace [redacted], ze dne 21. 6. 2016 týkající se informací souvisejících s architektonickou soutěží o návrh rekonstrukce nové radnice Prahy 7, se dle ust. § 16a odst. 7 písm. a) InfZ potvrzuje.

Odůvodnění:

I.

Dne 6. 6. 2016 obdržel povinný subjekt žádost o informace žadatele M. V. ve znění:

„ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím vás tímto žádám o informace související s architektonickou soutěží o návrh rekonstrukce nové radnice Prahy 7.

1. Žádám o zaslání informace o všech nákladech vynaložených dosud nebo již známých a splatných v budoucnu, spojených s přípravou, propagací, vyhlášením, vyhodnocením a publikací výsledků této architektonické soutěže, a to minimálně v rozsahu:
 - a. Částka včetně DPH
 - b. Popis plnění

- c. Protistrana (komu bylo či má být plněno) v rozsahu obchodní jméno a IČ nebo obdobný údaj
2. Žádám o zaslání informace o interních nákladech (na vlastní zaměstnance a další zdroje), obdobně viz bod 1.
3. Žádám o zaslání informace o tom, jakým procesem byli vybráni dodavatelé či poskytovatelé služeb v bodu 1.“

Přípisem ze dne 21. 6. 2016, č.j. MČ P7 031666/2016/KST/Str byla po žadateli M.V. požadována úhrada nákladů ve výši 800 Kč, která dosud nebyla uhrazena.

Ještě téhož dne obdržel povinný subjekt žádost o informace stěžovatele, totožného znění jako žádost žadatele M.V. ze dne 6. 6. 2016.

Přípisem ze dne 29. 6. 2016, č.j. MČ P7 034758/2016/KST/Str, sp. zn. SZ MČ P7 034758/2016/2 zaslal povinný subjekt žádost o úhradu nákladů taktéž stěžovateli do jeho datové schránky.

V návaznosti na přípis ze dne 29. 6. 2016 zaslal stěžovatel téhož dne povinnému subjektu stížnost ve smyslu ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, ve které nesouhlasil s úhradou nákladů, neboť již byla požadovaná po jiném žadateli, a tudíž si nemůže povinný subjekt účtovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, které již má jednou vyhledány. Stěžovatel uváděl, že se jedná o situaci, kdy si povinný subjekt účtuje zisk a uvádí, že celkový příjem za poskytování informací nesmí překročit náklady spojené se zpracováním, pořízením, vedením a poskytnutím informace. Přitom stěžovatel odkazoval na znění směrnice ES ze dne 17. 11. 2003, č. 2003/98/ES.

Ve vyjádření ke stížnosti povinný subjekt proti tomu namítal obcházení institutu úhrady nákladů ze strany stěžovatele, resp. obou spřízněných žadatelů.

Rozhodnutím ze dne 14. 7. 2016, sp. zn. S-MHMP 1169043/2016, č.j. MHMP 1229949/2016 nadřízený orgán přikázal zjednání nápravy povinným subjektem, neboť povinný subjekt nedokázal do spisu řádně doložit způsob výpočtu úhrady nákladů právě ve výši 800 Kč.

Dne 22. 7. 2016 zaslal v rámci zjednání nápravy povinný subjekt nové oznámení o výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, sp. zn. SZ MČ P7 034758/2016/2, č.j. MČ P7 039684/2016/KST/Str, tentokrát včetně plného rozpisu pracovníků a činností, na kterých se při vyřizování žádosti žadatele podíleli. Výše úhrady zůstala samozřejmě nezměněna.

Dne 23. 7. 2016 podal žadatel stížnost proti výši úhrady, o které je nyní rozhodováno. Ve své stížnosti opět uvádí, že povinný subjekt neměl nárok na vyžádání úhrady nákladů, neboť informace má již vyhledány v souvislosti s žádostí jiného žadatele – M.V., s jejíž vyřizováním je zjevně stěžovatel pečlivě obeznámen, neboť na ni ve své stížnosti sám odkazuje. Dle něj tak dochází k nesprávnému účtování za již jednou vyhledané informace, protože povinné subjekty jsou oprávněny vyžadovat pouze náklady, které jim v souvislosti s poskytováním informací vznikly, nikoli ty, které již povinný subjekt vynaložil v souvislosti s žádostí jiné fyzické osoby.

Další námitkou je (stejně jako v případě stížnosti M.V.) skutečnost, že povinný subjekt stanovil výši nákladů teprve po skutečném vyhledání informace a nestanovil výši úhrady odhadem předem. Dle stěžovatele to znamená, že informace má tím pádem povinný subjekt k dispozici a není důvod, proč by je neměl poskytnout žadateli bezplatně.

II.

S ohledem na skutečnost, že požadované informace se vztahovaly k samostatné působnosti městské části, neboť se týkaly hospodaření s majetkem, resp. nákladů architektonické soutěže, žádost o informace byla vyřizována povinným subjektem v samostatné působnosti. Věcná příslušnost Hlavního města Praha, Magistrátu hl. m. Prahy jako nadřízeného orgánu k řešení podané stížnosti vyplývá z ustanovení § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 InfZ ve spojení s § 178 odst. 2 správního řádu.

III.

Nadřízený orgán přezkoumal námítky obsažené ve stížnosti spolu s příloženým spisovým materiálem a konstatuje následující:

Stížnost je podána osobou oprávněnou, včasná, avšak není důvodná.

Nejdříve se nadřízený orgán zabýval možností povinného subjektu požadovat úhradu nákladů.

Dle ust. § 17 odst. 1 InfZ může povinný subjekt vyžádat od žadatele o informace úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Dle odst. 3 téhož ustanovení v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být též poučení o opravném prostředku.

Ust. § 17 odst. 4 InfZ stanoví, kdy povinný subjekt ztrácí nárok na úhradu nákladů, a to v případě, že nesplní oznamovací povinnost vůči žadateli dle odstavce třetího.

Stěžovatel tvrdí, že „povinný subjekt požaduje po žadateli úhradu nákladů vztahujících se k informacím, které již má k dispozici... a účtuje tak místo nákladů od žadatele per nefas cenu za informace.“ „Takový postup není v souladu se zákonem, protože povinný subjekt je oprávněn účtovat pouze ty náklady, které by mu v souvislosti s poskytnutím vznikly, nikoli náklady již vynaložené, nota bene se žádostí jiné fyzické osoby.“

Nadřízený orgán se nejprve vypořádá s námítkou stěžovatele, že dle jeho výkladu zákona (a směrnice, ze které možnost účtovat úhradu nákladů taktéž vychází), by měl povinný subjekt pouze a jedině *odhadovat* náklady, které by mu s vyřízením informace vznikly, a teprve po uhrazení takto odhadnutých nákladů by měl skutečně vynaložit prostředky a informace vyhledat. Jinými slovy řečeno, stěžovatel tvrdí, že povinný subjekt nemůže vyhledat a shromáždit požadované informace, tuto činnost zaznamenat a vykalkulovat tak skutečné náklady (oproti odhadu) a tyto skutečně vynaložené náklady požadovat po žadateli.

Zákon (ani směrnice) však žadatelův výklad nijak nepodporují. Zákon uvádí, že pokud bude povinný subjekt požadovat úhradu nákladů, oznámí tuto skutečnost před poskytnutím informace. Žádný jiný časový údaj zákon (ani směrnice) nedává. Zákon tedy neurčuje (ani neomezuje) způsob kalkulace nákladů, jaký povinný subjekt zvolí. Zákonem požadavkem kalkulace úhrady nákladů naopak je, aby kalkulace odpovídala co možná nejpřesněji vynaloženým prostředkům a toto bylo doložitelné a přezkoumatelné. Těžko si lze představit přesnější kalkulaci nákladů, než vypočítanou na základě skutečně provedené a řádně zaznamenané činnosti.

Účelem úhrady nákladů je možnost (nikoli povinnost) povinných subjektů kompenzovat jimi vynaložené náklady. V momentě, kdy se rozhodnou této své zákonné možnosti využít, pak

poskytnutí informací je skutečně podmíněno uhrazením nákladů ze strany žadatele. Tento stav však není protiprávní, byť si to žadatel takto zjevně vykládá. Naopak zákon dává povinnému subjektu možnost v případě, že nedojde k uhrazení nákladů, odložit žádost o informace a tím žádost vyřídit zákonem přímo předpokládaným způsobem.

Pro vyčíslení úhrady nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, která není povinná, nýbrž je právem povinného subjektu, má povinný subjekt zpravidla možnost buď provést tzv. kvalifikovaný odhad, tzn. např. provést část mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací a na základě této části pak určit násobkem celkové náklady, a nebo provede vyhledání celé informace, náklady zaznamená a poté je požaduje po žadateli. Oba přístupy jsou povinnými subjekty v praxi využívány a jsou aprobovány i komentářovou literaturou (např. viz FUREK, ROTHANZL, Komentář k zákonu o svobodném přístupu k informacím, Linde Praha, 2012, s. 854 a násl.).

V případě žadatelovi žádosti ze dne 21. 6. 2016 zvolil povinný subjekt postup druhý a nadřízený orgán nemůže konstatovat, že by toto jednání bylo nezákonné. Naopak stěžovateli byly předloženy k úhradě náklady, které skutečně povinný subjekt s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním měl a žadatel se tedy nemusí obávat, že by kvalifikovaný odhad snad neodpovídal skutečnosti.

Co se týká námitky, že se jedná o náklady, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se žádostí jiné fyzické osoby, k tomu se nadřízený orgán vyjadřoval již v minulém rozhodnutí, přesto pro jistotu svůj právní názor opakuje.

Stěžovatel uvádí, že informace jsou již vyhledány (díky předešlé žádosti), a není možné požadovat po něm tyto náklady znovu uhradit, resp. znovu si účtovat jejich vyhledání. Povinný subjekt oproti tomu poukazuje na obcházení zákonného institutu úhrady nákladů postupem, při kterém první žadatel po obdržení oznámení výše úhrady nákladů úhradu neprovede, a následně osoba „spřízněná“ podá novou žádost dle InfZ o poskytnutí totožných informací s tím, že již požadovat úhradu nelze, neboť informace již byly vyhledány.

Sporem v momentálním případě je tudíž zřejmě moment, kdy de iure dojde k „vyhledání“ informace, za kterou je možné požadovat úhradu nákladů, a zda došlo k obcházení institutu úhrady nákladů.

Co se týká momentu „vyhledání“ informace, InfZ tento okamžik nijak nespecifikuje. Dle výkladu komentované literatury, resp. autorů FUREK, ROTHANZL. *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy : komentář*. 2. vyd. Praha: Linde 2012. (str. 825), z hlediska úhrady nákladů dle InfZ je informace „vyhledána“ až v okamžiku, kdy byly uhrzeny náklady vynaložené na toto její vyhledání. Pokud tak žadatel (v tomto případě M.V.) k první podané žádosti dle InfZ neučinil, resp. úhradu nezaplatil, tyto náklady jsou stále neuhrzené, a tedy informace nelze považovat z hlediska úhrady nákladů dle InfZ za vyhledané (de iure). I vůči dalšímu žadateli (T. Pecina) je tak možné požadovat tuto úhradu nákladů (shodně např. Analýza účinnosti zákona o svobodném přístupu k informacím z dílny gestora InfZ – Ministerstva vnitra ČR, bod 7.5.3.).

Popsaným postupem nedochází k zásahu do práva na informace, protože je to žadatel, kdo procesní rozměr tohoto institutu obchází a takovému zneužití práva tedy nemůže být poskytnuta ochrana.

V řešeném případě dochází dle názoru nadřízeného orgánu k obcházení zákona, resp. jeho institutu hrazení nákladů.

Stěžovatel je zřejmě velmi dobře obeznámen s vyřizováním žádostí žadatele M.V., resp. ke stížnosti doložil přípis ze dne 21. 6. 2016 zasláný povinným subjektem pouze žadateli M.V., (viz stížnost ze dne 29. 6. 2016). Žadatel se odvolává na skutečnost, že informace již jsou vyhledány díky žádosti předchozího žadatele, a nelze si tedy účtovat úhradu za již vyhledané informace.

Nadřízený orgán se však shoduje s povinným subjektem v tom, že toto chování žadatele je snahou o obcházení úhrady nákladů, které povinný subjekt musel vynaložit při vyřizování žádosti.

Účelem možnosti povinných subjektů požadovat úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání je refundovat povinnému subjektu práci vynaloženou při vyřizování žádosti, jejíž vyřízení není svým rozsahem standardním vyřizováním žádosti dle InfZ, nýbrž vyžaduje „mimořádně rozsáhlé vyhledávání“ literou zákona. Pokud povinný subjekt má vyhovět žadateli dle zákona a za cenu mimořádně rozsáhlého vyhledávání je připraven vyřídit žádost (poskytnout informace), resp. shromáždí a vyhledá odpovídající informace, jejichž rozsah určuje žadatel, ale žadatel nesplní reciproční předpoklad stanovený InfZ, tedy nezplatí úhradu, nemůže tyto informace požadovat zdarma za pomoci obcházení zákona podáním totožné žádosti o informace několika „spřízněnými“ osobami.

Povinný subjekt využil svého zákonného oprávnění požadovat úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, neboť tato úhrada mu dosud zaplacená nebyla. Jak sám povinný subjekt správně uvádí ve vyjádření ke stížnosti, v momentě, kdy obdrží úhradu (jakéhokoli) žadatele, nebude požadovat úhradu za vyhledání totožných informací po ostatních žadatelích, neboť jak správně poukazuje žadatel, mimořádné vyhledávání lze požadovat pouze jednou. Nicméně samozřejmě okamžik vyhledání se řídí de iure právě úhradou nákladů. Stejně tak, pokud by snad došlo k úhradě od obou žadatelů, bude druhá platba vrácena, neboť u této druhé platby by se již jednalo o generování zisku, jak má na mysli stěžovatel ve své stížnosti.

Výše uvedený výklad též tedy odpovídá na stěžovatelovu další výtku ohledně „opakovaného využití informací, jimiž disponují orgány veřejné moci“. Informace de iure nejsou vyhledány, dokud není uhrazena oprávněně požadovaná úhrada nákladů. Nelze tedy hovořit ani o „opakovaném využití informací“, neboť de iure informace dosud nejsou k dispozici. Je opět na vůli žadatele (v nynějším případě zjevně spřízněných žadatelů na vůli obou či libovolného z nich), zda skutečně informace obdrží či nikoli. Ze strany povinného orgánu je zjevná vůle informace - po splnění zákonných podmínek - poskytnout.

Z výše uvedeného taktéž vyplývá, že výklad, který zastává nadřízený orgán (a stejně tak jurisprudence) neznamená, že by povinné subjekty byly oprávněny vyžadovat úhrady nákladů za jedny a tytéž informace opakovaně. Jak je již uvedeno výše, v momentě, kdy dojde k úhradě nákladů, budou informace vyhledány i de iure a nebude možno požadovat další úhrady. Rovnost žadatelů taktéž není narušována, neboť ze strany povinného subjektu je sledován legální (a legitimní) cíl uhrazení jím vynaložených nákladů.

IV.

Po vyjasnění otázky, zda je možné žádat u žádosti stěžovatele ze dne 21. 6. 2016 úhradu nákladů, zkoumal nadřízený orgán zákonnost a oprávněnost stanovení a oznámení výše úhrady.

Dle ust. § 17 odst. 1 InfZ může povinný subjekt vyžádat od žadatele o informace úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Dle odst. 3 téhož ustanovení v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost

spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat opravný prostředek.

Ust. § 17 odst. 4 InfZ stanoví, kdy povinný subjekt ztrácí nárok na úhradu nákladů, a to v případě, že nesplní oznamovací povinnost vůči žadateli dle odstavce třetího.

Z výše uvedených ustanovení plyne, že oznamovací povinnost musí být splněna řádně a včasně. Včasností se rozumí doba před poskytnutím informace (a to alespoň odeslání oznámení), v případě věci již jednou rozhodované se včasností rozumí doba stanovená v rozhodnutí o zjednání nápravy. Rozhodnutí příkazující zjednání nápravy ze dne 14. 7. 2016, č.j. MHMP 1229949/2016 bylo dodáno do datové schránky povinného subjektu dne 14. 7. 2016. Lhůta pro zaslání oznámení o výši úhrady tedy měla uplynout dne 29. 7. 2016. Povinný subjekt zaslal oznámení dne 22. 7. 2016, tedy včasně.

Dle názoru nadřízeného orgánu bylo také řádné. V oznámení o výši úhrady povinný subjekt uvedl, že se jednalo o informace, které bylo nutné vyhledávat v součinnosti více odborů z několika zdrojů, jednotlivé dílčí informace pak bylo potřeba zkompletovat a také bylo nutné přepočítat interní náklady, tzn. rozpočítat a evidovat hodinové dotace a průměrný hodinový plat interních zaměstnanců kvůli dotazu č. 2, které jinak povinný subjekt samostatně neeviduje. V těchto činnostech spatřuje povinný subjekt mimořádnou rozsáhlost vyhledávání. Tabulka se seznamem jednotlivých zaměstnanců, kteří se podíleli na mimořádně rozsáhlém vyhledávání byla zaslána stěžovateli jako příloha oznámení.

Povinný subjekt tedy řádně doložil do spisu, kteří konkrétní pracovníci se podíleli na vyhledávání spolu s přiřazenými činnostmi, které každý pracovník vykonával i s uvedením dne, ve kterém se touto činností ten který pracovník zabýval, včetně časového rozmezí, v jakém dané činnosti vykonával. Celkem se jednalo o 7 pracovníků povinného subjektu ze čtyř odborů, kteří vyhledávali jednotlivé dokumenty – smlouvy, usnesení a účetní doklady, neboť informace v takové struktuře, v jaké je požadoval žadatel, nebyly u povinného subjektu shromážděny na jednom místě. Tato skutečnost je zřejmá z vypracované informace, kterou je povinný subjekt připraven poskytnout, a která je již součástí spisu. Bylo dále nutné také pracovat a vyhledávat v systémech Ginis a AipSafe, a dále rozpočítávat jednotlivé úvahy interních zaměstnanců povinného subjektu.

Dále do spisu povinný subjekt doložil, jak již nadřízený orgán uvedl výše, požadované informace ve struktuře, jakou žádal stěžovatel. Tzn. příslušnou tabulku zaměstnanců, kteří se podíleli na činnostech v souvislosti s architektonickou soutěží v členění pracovník, pozice, počet odpracovaných hodin, průměrný hodinový plat, cena za pracovní výkon, a konkrétní činnost. Dále pětistranový seznam informací dle bodu 1 a 3 žádosti, ze kterého je zřejmé, že se jednalo o veřejné zakázky s širokou škálou předmětů plnění. Z obou seznamů je zřejmé, že se nejedná o informace, které by měl povinný subjekt bez dalšího k dispozici před podáním žádosti shromážděny na jednom místě, a tedy je bylo nutné vyhledat a zpracovat, přičemž bylo nutné vybírat jednotlivé údaje a projít velké množství dat, přičemž už se nedá říct, že by nebylo potřeba projevit intelektuální činnost při vytvoření požadovaného výběru údajů, neboť žadatel dal jasnou strukturu, jakou informace má mít a jednotlivé údaje tak bylo potřeba pečlivě vybírat. Zároveň se pracovníci museli vzdát plnění svých pracovních povinností a věnovat se vyřizování žadatelovy žádosti.

Povinný subjekt v oznámení také uvedl činnosti, které musel provést, uvedl časovou jednotku v minutách, ke kterým přiřadil náklady, a dále uvedl celkovou částku, kterou požaduje a uvedl, že je v souladu se schváleným sazebníkem.

Sazba stanovená v sazebníku nijak nevybočuje ze zákonného rámce ani z poměrů obvyklých u srovnatelných povinných subjektů.

V oznámení nechybělo ani poučení o možnosti podat opravný prostředek, tzn. stížnost dle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ.

Z výše uvedeného je zřejmé, že povinný subjekt splnil povinnost danou v ust. § 17 odst. 3 InfZ a nárok na úhradu nákladů vůči žadateli neztratil. Výši úhrady taktéž řádně doložil. Proto je také na místě výši úhrady potvrdit.

V.

Povinný subjekt dále uvedl, že eviduje totožnou žádost o informace jiného (spřízněného) žadatele, kterému taktéž zaslal oznámení o úhradě nákladů, neboť provedl mimořádně rozsáhlé vyhledávání, avšak dosud neobdržel úhradu nákladů ani od jednoho z žadatelů. Požadavek na úhradu nákladů je oprávněný tedy také z toho hlediska, že ani jiný žadatel dosud za toto konkrétní mimořádně rozsáhlé vyhledávání neuhradil náklady, a nedochází tudíž k neoprávněnému obohacení ze strany povinnému subjektu v případě dvou plateb za jedno a totéž. Z výše uvedených důvodů nadřízený orgán rozhodl, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 16a odst. 9 InfZ nelze odvolat.

Ing. Irena Ondráčková v.r.
ředitelka odboru
podepsáno elektronicky

otisk úředního razítka

Rozdělovník:

1. Stejnopis rozhodnutí bude doručen stěžovateli do datové schránky:

2. Stejnopis rozhodnutí bude doručen prostřednictvím datové schránky povinnému subjektu: Úřad městské části Praha 7, nábř. Kapitána Jaroše 1000/7, 170 00 Praha 7, **ID DS: r44b2x7**. Spisový materiál se povinnému subjektu nevrací, neboť jej předložil nadřízenému orgánu v elektronické podobě, z čehož je zřejmé, že originály nadále disponuje.
3. Stejnopis rozhodnutí zůstává součástí kopie spisu uložené u Magistrátu hl. m. Prahy.